

ΓΟΝΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑ

Διαδικτυακή έρευνα βάσει ερωτηματολογίου σχετικά με την πατρότητα
και την ανατροφή των παιδιών

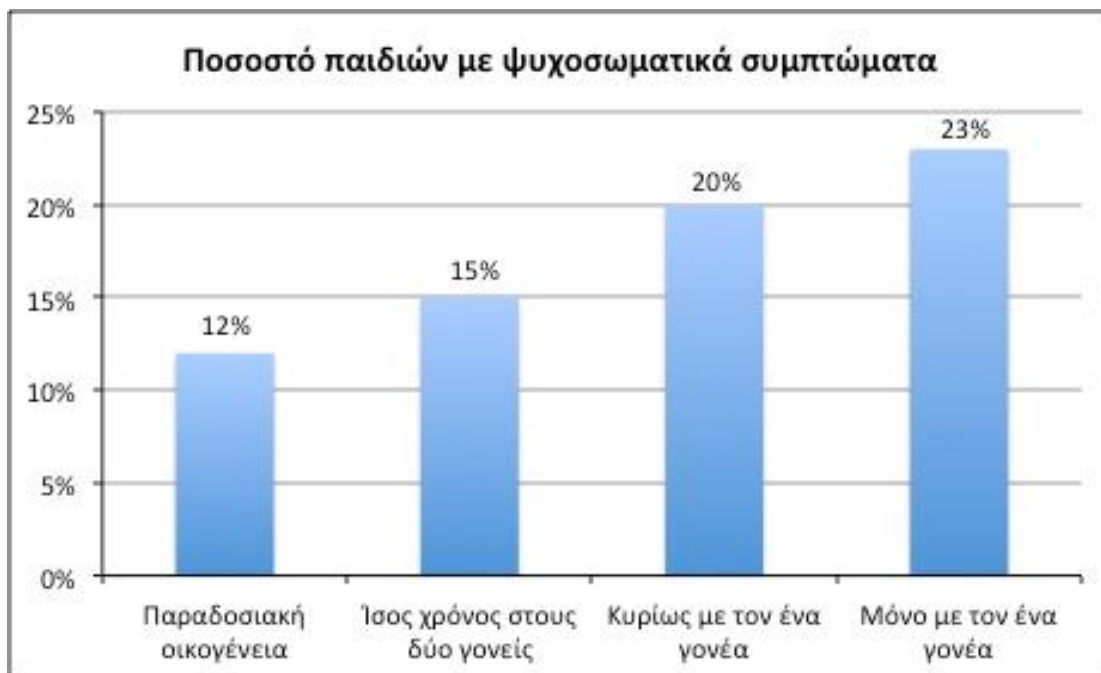
Ενεργοί Μπαμπάδες, για τα δικαιώματα του παιδιού (ΑΜΚΕ)
www.energoimpampades.gr

Νοέμβριος 2020

Εισαγωγή

Έχουν διεξαχθεί πολλές έρευνες αναφορικά με θέματα που άπτονται της ισότητας των δύο φύλων, καταδεικνύοντας την ανάγκη παρεμβάσεων για τη βελτίωση της θέσης της γυναίκας στην κοινωνία. Τις τελευταίες δεκαετίες, δημοσιεύονται, επίσης, ολοένα και περισσότερες επιστημονικές μελέτες που καταδεικνύουν την ιδιαίτερη συμβολή του πατέρα αλλά και κάθε γονέα ξεχωριστά στην ανατροφή και υγιή ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών. Ενδεικτικά, μελέτη σε 150.000 παιδιά στη Σουηδία έδειξε ότι εκείνα που περνούν ίσο χρόνο και με τους δύο γονείς μετά από έναν χωρισμό έχουν λιγότερα ψυχοσωματικά συμπτώματα σε σχέση με παιδιά που ζουν κυρίως ή μόνο με τον ένα γονέα. Για αυτό το λόγο, η Ελληνική Ψυχολογική Εταιρία, σε πρόσφατη γνωμοδότησή της προς την νομοπαρασκευαστική επιτροπή

Πηγή: CHESS, Centre for Health Equity Studies, Sweden

για την αναμόρφωση του οικογενειακού δικαίου, συστήνει την ισότιμη συμμετοχή και των δύο γονέων στην ανατροφή των παιδιών μετά από ένα διαζύγιο¹.

1. <https://elpse.com/wp-content/uploads/2020/07/ELPSE-KEIMENO-GIA-TH-SYNEPIMELEIA.pdf>

Με το αίτημα αυτό συντάχθηκε πρόσφατα και ο Σύλλογος Ελλήνων Ψυχολόγων¹. Ομοίως, ο Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων συστήνει την ισότιμη συμμετοχή της μητέρας και του πατέρα στην ανατροφή των παιδιών μετά από ένα χωρισμό, τόσο αναφορικά με τα δικαιώματα και την υγιή ψυχοσωματική ανάπτυξη του παιδιού όσο και αναφορικά με το ζήτημα της ισότητας των δύο φύλων².

Υπάρχουν, ωστόσο, ελάχιστες έρευνες στην Ελλάδα και τον ελληνικό τύπο αναφορικά με τους φραγμούς και τις διακρίσεις που ενδεχομένως βιώνουν πατέρες κατά τη συμμετοχή τους στην ανατροφή των παιδιών. Ειδικότερα, δεν είναι ευρέως μελετημένο το κατά πόσο ενδεχόμενες διακρίσεις με βάση το φύλο που μπορεί να υφίστανται οι πατέρες, πχ λόγω στερεοτύπων αναφορικά με τους ρόλους των δύο φύλων που θέλουν τη μητέρα να ασχολείται περισσότερο με τα θέματα της ανατροφής των παιδιών από ότι ο πατέρας, αποτελούν τέτοιους φραγμούς και ποιες επιδράσεις μπορούν να έχουν στην σχέση του πατέρα με τα παιδιά, την πατρότητα, αλλά και τον ίδιο τον πατέρα. Οι «Ενεργοί μπαμπάδες, για τα δικαιώματα του παιδιού» ΑΜΚΕ πήραν την πρωτοβουλία να διεξάγουν μια διαδικτυακή έρευνα σχετικά με τα θέματα αυτά με τη βοήθεια ενός ανώνυμου ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο υιοθετήθηκε -μετά από τροποποιήσεις- από σύλλογο γονέων στη Δανία³ ώστε να υπάρχει η δυνατότητα μελλοντικών συγκρίσεων.

Τα κύρια ευρήματα της μελέτης, στην οποία συμμετείχαν 941 πατέρες ανηλίκων παιδιών, ήταν:

- Μόνο το 5% των πατέρων που δεν ζει μαζί με την μητέρα των παιδιών έχει την προτεινόμενη - από τη σύγχρονη επιστημονική βιβλιογραφία- επικοινωνία με τα παιδιά (κατ' ελάχιστο 35% του χρόνου). Το 9% των πατέρων αυτών δεν έχει καμία επικοινωνία με τα παιδιά του, επιβεβαιώνοντας πρόσφατη έρευνα της εταιρίας μας αναφορικά με τις συμπεριφορές γονικής αποξένωσης⁴.

1. <https://www.energoimpampades.gr/seps/>

2. <https://www.energoimpampades.gr/sylogos-ellinon-koinoniologon-synepimeleia-teknon/>

3. <https://files.builder.nu/66/5b/665b7aba-8d52-4bcb-a314-2ce7107429fe.pdf>

4. <https://www.energoimpampades.gr/ereyna-meleti-gonikis-apoxenosis/>

- Τα στοιχεία αυτά είναι ενδεικτικά της εγγενούς αδυναμίας του δικαστικού συστήματος στην Ελλάδα, σύμφωνα με την οποία η επιμέλεια των παιδιών αποδίδεται αποκλειστικά στον ένα γονέα μετά από ένα χωρισμό και η οποία δημιουργεί προϋποθέσεις γονικής αποξένωσης, δυσχεραίνοντας την ισότιμη συμμετοχή των πατέρων στην ανατροφή των παιδιών. Το ποσοστό αυτό, σε συνδυασμό με τον ολοένα αυξανόμενο αριθμό διαζυγίων (μόνο το 2017 υπήρξαν 19.190 διαζύγια που αφορούσαν 16.103 ανήλικα παιδιά σύμφωνα με στοιχεία της ΕΣΤΑΤ), συνεπάγεται ότι η ανατροφή χιλιάδων παιδιών στην χώρα είναι σήμερα ελλιπής.
- 3 στους 4 πατέρες αναφέρουν ότι βιώνουν, συχνά ή τουλάχιστον μερικές φορές, διακρίσεις λόγω φύλου αναφορικά με την πατρότητα και τα παιδιά τους
- Οι διακρίσεις αυτές αφορούν κυρίως, αλλά όχι εξαντλητικά, ψευδείς κατηγορίες (πχ λόγω στερεοτύπων φύλου), περιορισμένη ενημέρωση/πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν τα παιδιά, μη σεβασμό των δικαιωμάτων του πατέρα, τον ορισμό του ασκούντος την επιμέλεια του παιδιού από τα δικαστήρια, καθώς και οικονομικά θέματα των παιδιών.
- Τα ευρήματα αυτά επιβεβαιώνουν πρόσφατη έρευνα αναφορικά με τις διακρίσεις που υφίσταται οι πατέρες και τα παιδιά από τα ελληνικά δικαστήρια αναφορικά με την απόδοση της επιμέλειας κατά συντριπτική πλειοψηφία στη μητέρα μετά από ένα χωρισμό².
- Συμμετοχή στις πρακτικές διάκρισης αναφέρονται να έχουν κυρίως ο έτερος γονέας και συγγενείς του, τα δικαστήρια, δικηγόροι, σχολεία, κ.ά.
- Το 59% των πατέρων δηλώνει ότι υφίσταται συμπεριφορές γονικής αποξένωσης, με τις οποίες ο ένας γονέας επιχειρεί αναίτια να βλάψει ή να τερματίσει τη σχέση του παιδιού με τον έτερο -στοχοποιημένο- γονέα. Η γονική αποξένωση είναι μορφή ενδοοικογενειακής βίας με σοβαρές συνέπειες για το παιδί και τον στοχοποιημένο γονέα¹. Το 41,4% δηλώνει ότι φαινόμενα ενδοοικογενειακής βίας εντάθηκαν την περίοδο του κορονοϊού.

1. <https://www.energoimpampades.gr/diakriseis-kata-ton-pateron/>

2. <https://www.energoimpampades.gr/ereyna-meleti-gonikis-apoxenosis/>

- Οι διακρίσεις που υφίστανται οι πατέρες έχουν καταστροφικές ή σημαντικές επιπτώσεις στις σχέσεις τους με τα παιδιά, την ευεξία και την εκπαίδευση των παιδιών, καθώς και την υγεία αλλά και εμπιστοσύνη των ίδιων προς τους θεσμούς και τρίτους. Αυτοκτονικές σκέψεις λόγω των διακρίσεων έχει σε σημαντικό βαθμό το 19,4% των πατέρων.
- Οι διακρίσεις με βάση το φύλο που βιώνουν οι πατέρες -και συνεπώς τα παιδιά στην ανατροφή τους- υπάρχουν και μέσα σε ένα γάμο αλλά εντείνονται μετά από ένα χωρισμό. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής συντείνουν στο ότι οι πατέρες, σε μεγάλο ποσοστό, συνειδητοποιούν την ύπαρξη των διακρίσεων αυτών, ενάντια στην πατρότητα και το παιδί, μετά από ένα χωρισμό από τη μητέρα των παιδιών τους.
- Οι περισσότεροι πατέρες έχουν διαμαρτυρηθεί κυρίως μέσω της αστυνομίας και των δικαστηρίων (με αμφίβολο όμως αποτέλεσμα).
- Η συντριπτική πλειοψηφία των πατέρων είναι υπέρ της διασφάλισης της γονικής ισότητας αναφορικά με τα παιδιά, καθώς και της συνεπιμέλειας, ότι δηλ. οι γονείς θα πρέπει να είναι νομικά ίσοι απέναντι στα παιδιά τους μετά από ένα διαζύγιο και να μπορούν να περνούν ίσο χρόνο με αυτά, επιβεβαιώνοντας πρόσφατη δημοσκόπηση των «Ενεργών Μπαμπάδων, για τα δικαιώματα του παιδιού»¹

Συμπερασματικά, οι πατέρες στην Ελλάδα, ιδίως όσοι δεν διαμένουν με τη μητέρα των παιδιών, βιώνουν διακρίσεις με βάση το φύλο αναφορικά με την πατρότητα και τα παιδιά. Αυτό έχει σοβαρές και πολύπλευρες επιπτώσεις τόσο στις σχέσεις των πατέρων με τα παιδιά τους και την ανατροφή και ευεξία των τελευταίων, όσο και στην υγεία των πατέρων. Με βάση και τα ανωτέρω η Πολιτεία, μέσω της σχεδιαζόμενης αναμόρφωσης του οικογενειακού δικαίου ή/και με άλλες δράσεις πχ μέσω της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας, οφείλει:

- να θεσπίσει υποχρεωτική συνεπιμέλεια με ίσο χρόνο ανάμεσα στους γονείς σε καθημερινότητα και διακοπές,
- να διασφαλίσει τη νομική ισότητα των γονέων και να εξαλείψει κάθε φαινόμενο έμφυλης διάκρισης μεταξύ τους, μεταξύ άλλων στην άσκηση της γονικής μέριμνας/επιμέλειας, στην ενημέρωση και πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν τα παιδιά, κλπ,
- 1. https://www.energoimpampades.gr/wp-content/uploads/2020/10/Results_Pie.pdf

- να εκπονήσει άμεσα ένα εθνικό σχέδιο κατά της γονικής αποξένωσης ως μορφής ενδοοικογενειακής βίας,
- να στελεχώσει άμεσα την τηλεφωνική γραμμή καταγγελιών περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας από ειδικούς επιστήμονες με γνώση και εμπειρία στην αντιμετώπιση συμπεριφορών γονικής αποξένωσης, με δεδομένο ότι οι συμπεριφορές αυτές φαίνεται να επιδεινώνονται κατά την τρέχουσα περίοδο της πανδημίας,
- να προνοήσει ώστε συμπεριφορές γονικής αποξένωσης και ψευδών κατηγοριών, η οποίες συχνά εδράζονται σε έμφυλα στερεότυπα, να έχουν σοβαρές επιπτώσεις για τον αποξενωτή γονέα στην άσκηση της γονικής μέριμνας, μεταξύ άλλων θεσπίζοντας επιβαρυντική περίσταση σε περίπτωση συμπεριφορών γονικής αποξένωσης ή ψευδών κατηγοριών που αφορούν τις σχέσεις γονέα-παιδιού

Ενεργοί μπαμπάδες, για τα δικαιώματα του παιδιού

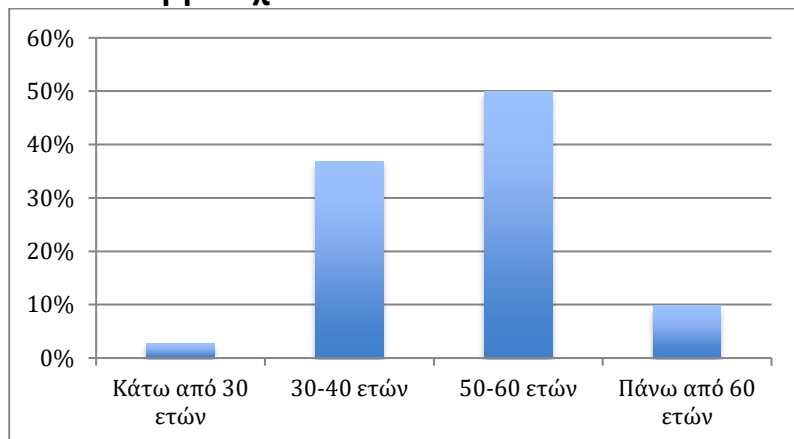
ΑΜΚΕ

Πίνακας περιεχομένων

Βασικές πληροφορίες.....	8
Εμπλεκόμενα παιδιά.....	9
Διακρίσεις.....	12
Επιπτώσεις και οικονομικό κόστος.....	15
Προτεινόμενες λύσεις.....	17
Συγκρίσεις.....	17
Κοινή ανατροφή - επιμέλεια.....	19
Ενδεικτική βιβλιογραφία	20

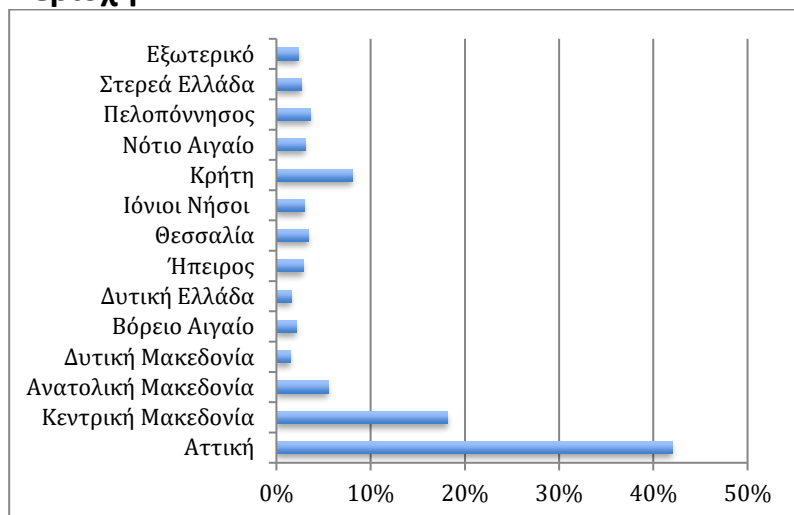
Βασικές πληροφορίες

Ηλικία συμμετεχόντων

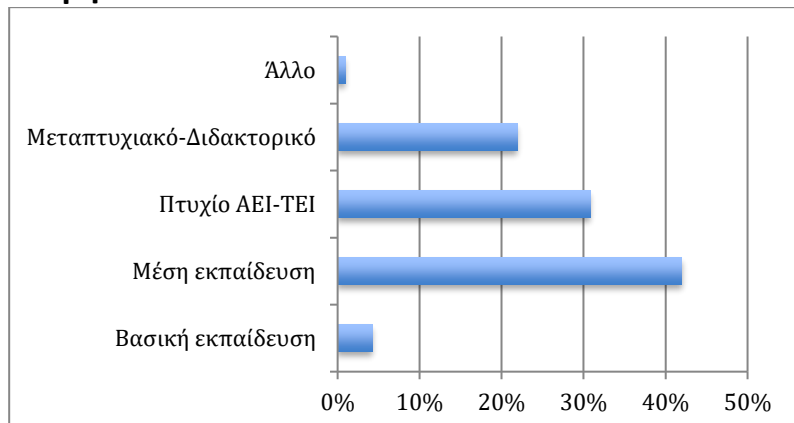
Οι συμμετέχοντες ανήκαν κυρίως στις ηλικιακές ομάδες 30-40 ετών και 50-60 ετών

Περιοχή

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ήταν από την Αττική και Κεντρική Μακεδονία, αλλά υπήρχαν συμμετέχοντες από όλη τη χώρα

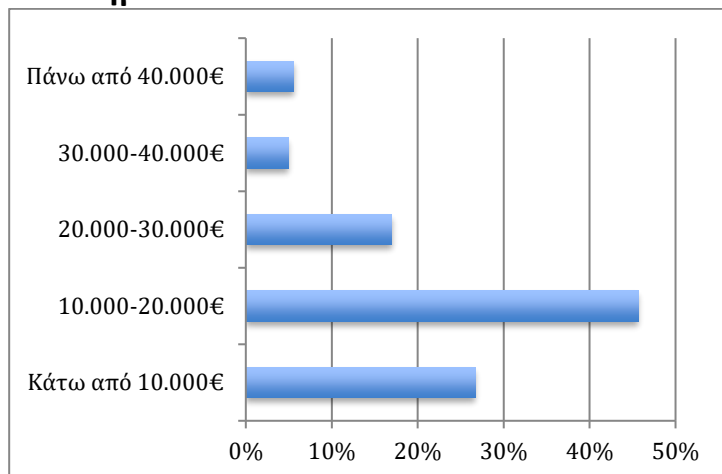
Μορφωτικό επίπεδο

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ήταν τουλάχιστον πτυχιούχοι ανώτερης εκπαίδευσης

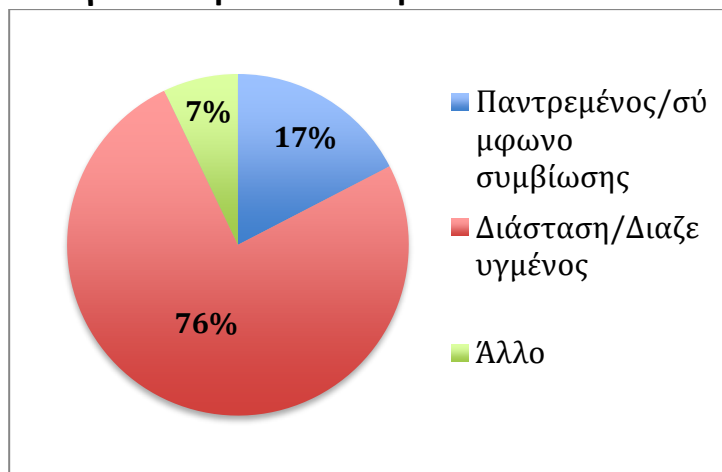

Εισόδημα

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες έχουν ετήσιο εισόδημα 10.000-20.000€

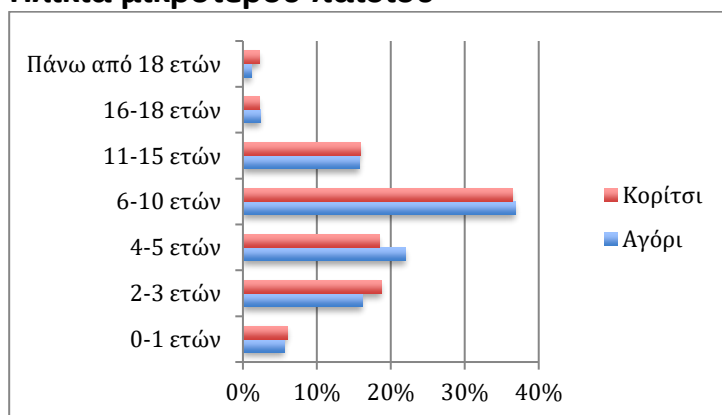
Οικογενειακή κατάσταση

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ήταν διαζευγμένοι ή σε διάσταση

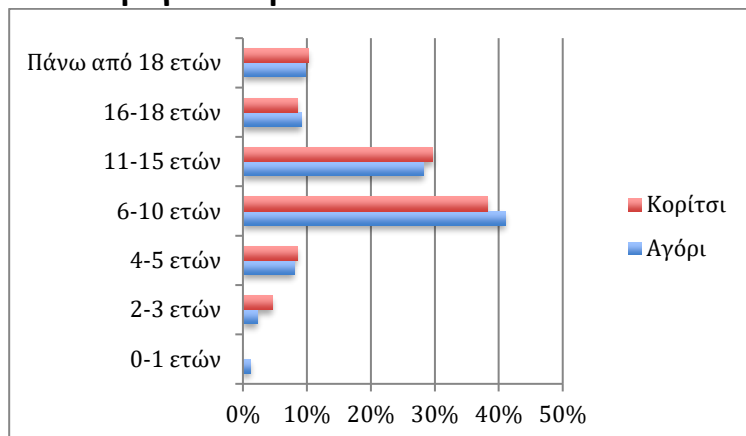
Εμπλεκόμενα παιδιά

Ηλικία μικρότερου παιδιού

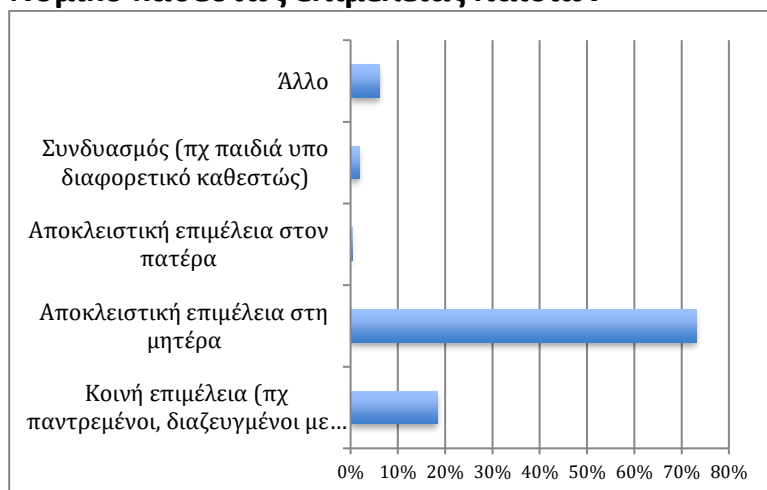
Τα μικρότερης ηλικίας παιδιά ήταν συνηθέστερα 6-10 ετών με παρόμοια αναλογία αγοριών και κοριτσιών

Ηλικία μεγαλύτερου παιδιού

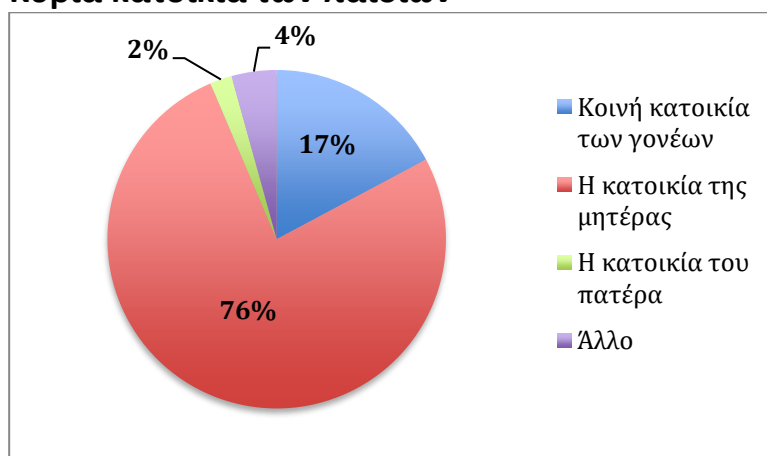
Τα παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας ήταν συνηθέστερα 6-10 ή 11-15 ετών, με παρόμοια αναλογία ανάμεσα σε αγόρια και κορίτσια

Νομικό καθεστώς επιμέλειας παιδιών

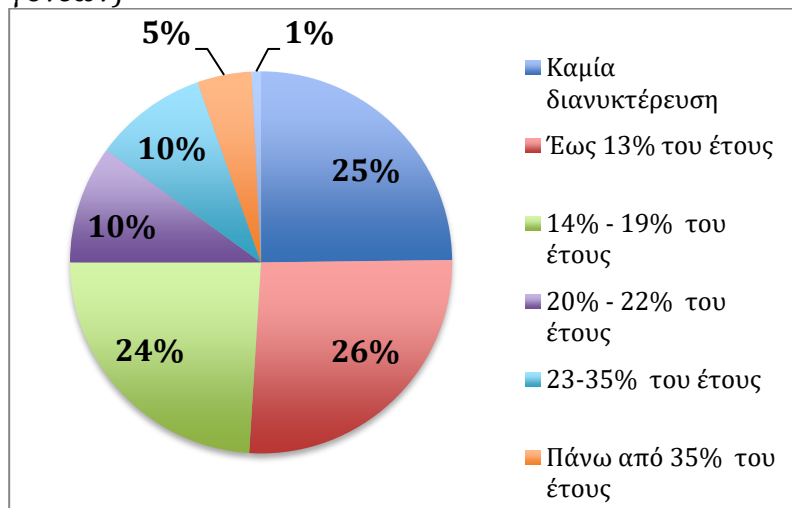
Στην πλειοψηφία των απαντήσεων η επιμέλεια ασκούνται αποκλειστικά από την μητέρα (73,2%). Η επιμέλεια ασκούνται από κοινού στο 18,4% των περιπτώσεων, κατά βάση από παντρεμένα ζευγάρια που αντιπροσώπευαν το 17% του δείγματος.

Κύρια κατοικία των παιδιών

Η πλειοψηφία των παιδιών κατοικεί με τον ένα γονέα, συνηθέστατα τη μητέρα, εκτός από τα παντρεμένα ζευγάρια που έχουν κοινή κατοικία

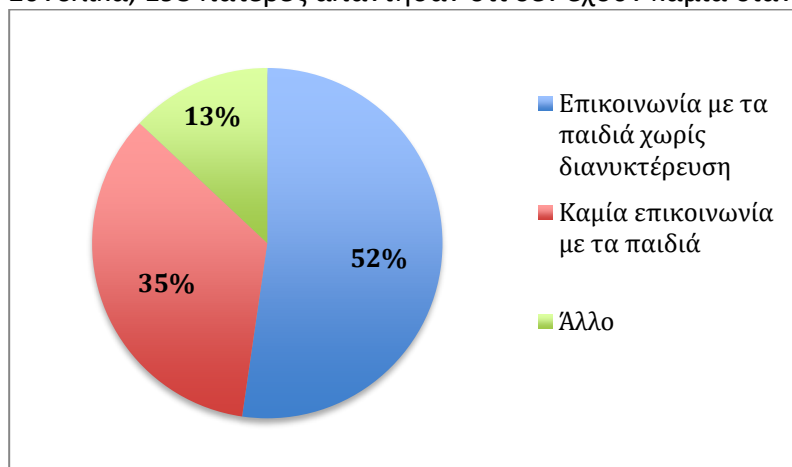
Διανυκτερεύσεις με τον πατέρα (εφόσον δεν υπάρχει κοινή κατοικία των γονέων)

Ένας στους 4 πατέρες που δεν ζει με την μητέρα των παιδιών (1 στους 5 επί του συνόλου των συμμετεχόντων) δεν έχει καμία διανυκτέρευση με τα παιδιά του και 1 στους 2 έχει από 1 έως 68 διανυκτερεύσεις με τα παιδιά του ετησίως δηλαδή κάτω από το 19% του έτους. Μόνο το 5% των πατέρων που δεν ζει με τη μητέρα των παιδιών, έχει τουλάχιστον 130 διανυκτερεύσεις κάθε χρόνο δηλ 35% ή περισσότερο του έτους που είναι ο επιστημονικά ελάχιστος ενδεδειγμένος χρόνος προκειμένου να μπορέσει να ασκήσει πραγματική επιρροή στην ανατροφή του παιδιού (Bauserman (2002), J Fam Psychol 16: 91-102, Nielsen (2017) Psychol Pub Policy, Law 23: 211-231)¹.

Επικοινωνία με παιδιά χωρίς διανυκτέρευση

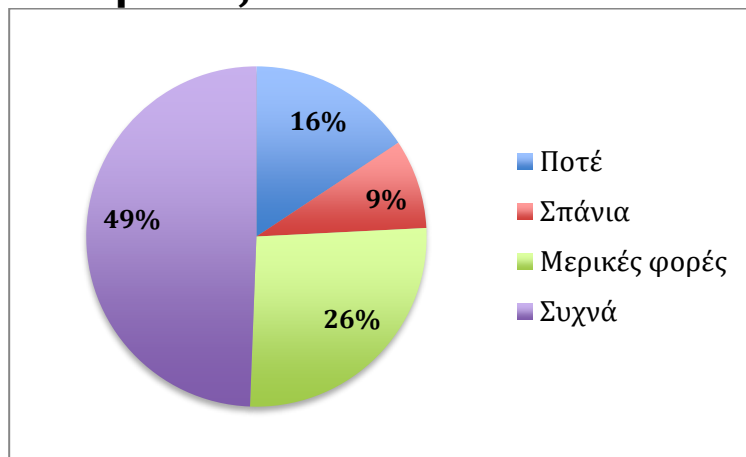
Συνολικά, 193 πατέρες απάντησαν ότι δεν έχουν καμία διανυκτέρευση με τα παιδιά τους:

Περίπου ο 1 στους 3 πατέρες που ανέφεραν ότι δεν έχουν διανυκτέρευση με τα παιδιά τους, δεν έχουν καμία επικοινωνία με αυτά (7% του συνόλου των συμμετεχόντων ή 9% επί των συμμετεχόντων που δεν διέμεναν μαζί με τη μητέρα των παιδιών). Ο χρόνος επικοινωνίας, πόσο μάλλον η έλλειψη επικοινωνίας με τα παιδιά, μπορεί να οφείλεται σε πολλούς παράγοντες πχ γονική αποξένωση λόγω στοχοποίησης από τον έτερο γονέα, ψευδείς κατηγορίες, κλπ και όχι απλώς σε αδιαφορία του γονέα.

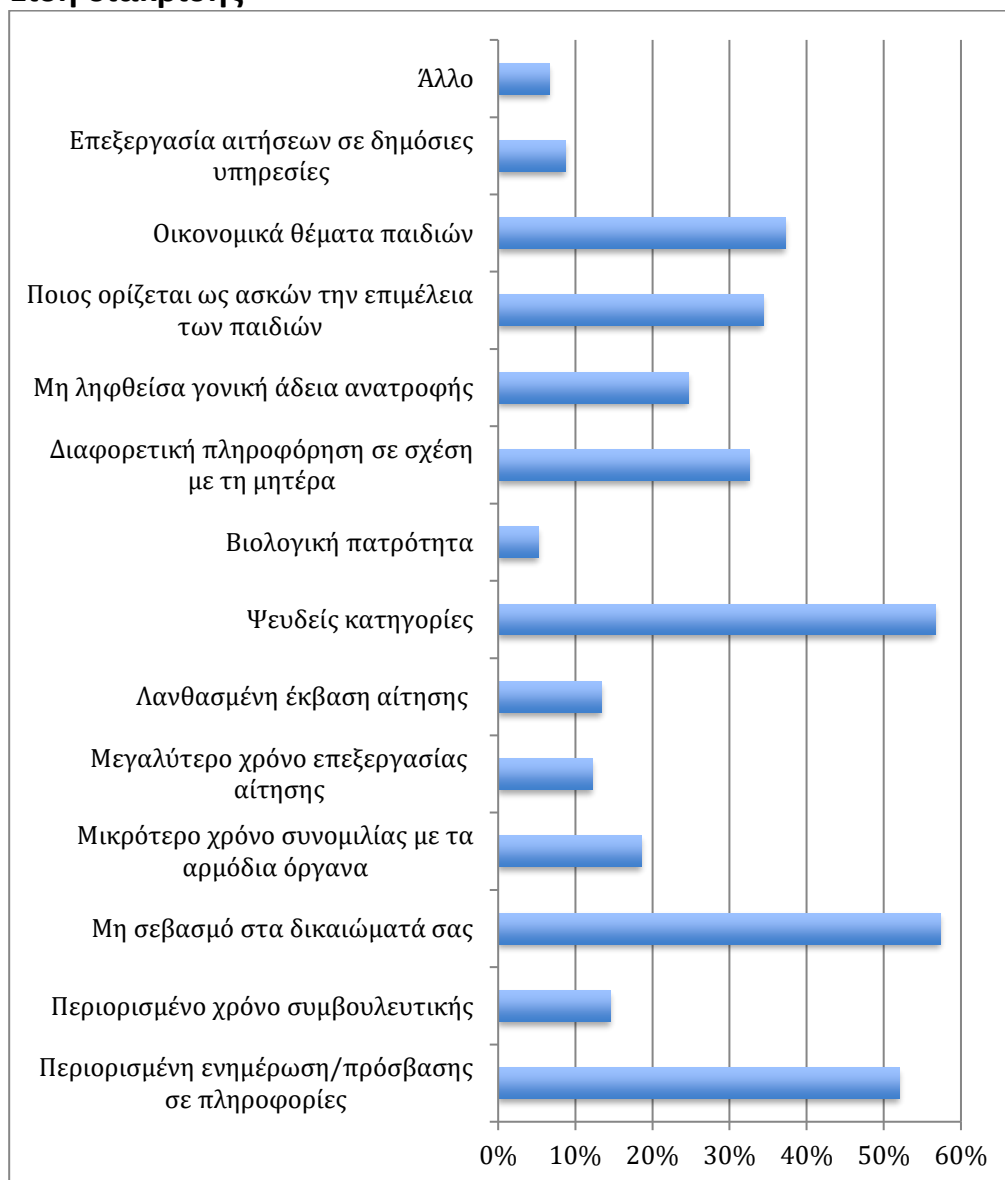
1. <https://elpse.com/wp-content/uploads/2020/07/ELPSE-KEIMENO-GIA-TH-SYNEPIMELEIA.pdf>

Διακρίσεις

Η πλειοψηφία (75%) δηλώνει ότι έχει βιώσει διακρίσεις βάσει φύλου αναφορικά με την πατρότητα και τα παιδιά.

Είδη διάκρισης

Τα συνηθέστερα είδη διακρίσεων αφορούν ψευδείς κατηγορίες (57%), μη σεβασμό στα δικαιώματα του πατέρα (57%), περιορισμένη πρόσβαση σε ενημέρωση/πληροφορίες που

αφορούν τα παιδιά (52%), οικονομικά θέματα παιδιών (37%), ορισμός ασκούντος την επιμέλεια των παιδιών (34%). Αναφορικά με την ενημέρωση και πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν τα παιδιά, η μη παροχή πληροφοριών από τον ασκούντα την επιμέλεια γονέα αποτελεί βασικό μηχανισμό γονικής αποξένωσης σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα¹ αντίθετα με τα προβλεπόμενα στον αστικό κώδικα και αντίθετα με τις αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σύμφωνα με τις οποίες η πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν τα παιδιά θα πρέπει να είναι ανεμπόδιστη στα πλαίσια της εκπροσώπησης του τέκνου για τους γονείς που είναι φορείς της γονικής μέριμνας, ανεξάρτητα από το ποιος ασκεί την επιμέλεια². Οι ψευδείς κατηγορίες αποτελούν επίσης μηχανισμό γονικής αποξένωσης¹, εντούτοις δεν συνεπάγονται καμία συνέπεια αναφορικά με την άσκηση της επιμέλειας/γονικής μέριμνας. Συνεπώς, μαζί με τις ανησυχίες των συμμετεχόντων για τα κριτήρια απόδοσης της επιμέλειας στην μητέρα από τα δικαστήρια, τίθενται ζητήματα αναφορικά με το πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις από τα τελευταία. Τα ευρήματα αυτά επιβεβαιώνουν πρόσφατη μελέτη που δημοσιεύθηκε σε διεθνές νομικό επιστημονικό περιοδικό σύμφωνα με την οποία οι πατέρες υφίστανται διακρίσεις από το ελληνικό δικαστικό σύστημα σε υποθέσεις επιμέλειας τέκνων³.

1. <https://www.energoimpampades.gr/ereyna-meleti-gonikis-apoxenosis/>

2. <http://www.dpa.gr/APDPXPortlets/htdocs/documentDisplay.jsp?docid=89,253,106,96,141,223,198,107>

3. https://www.researchgate.net/publication/305695360_Discrimination_against_Fathers_in_Greek_Child_Custody_Proceedings_Failing_the_Child's_Best_Interests

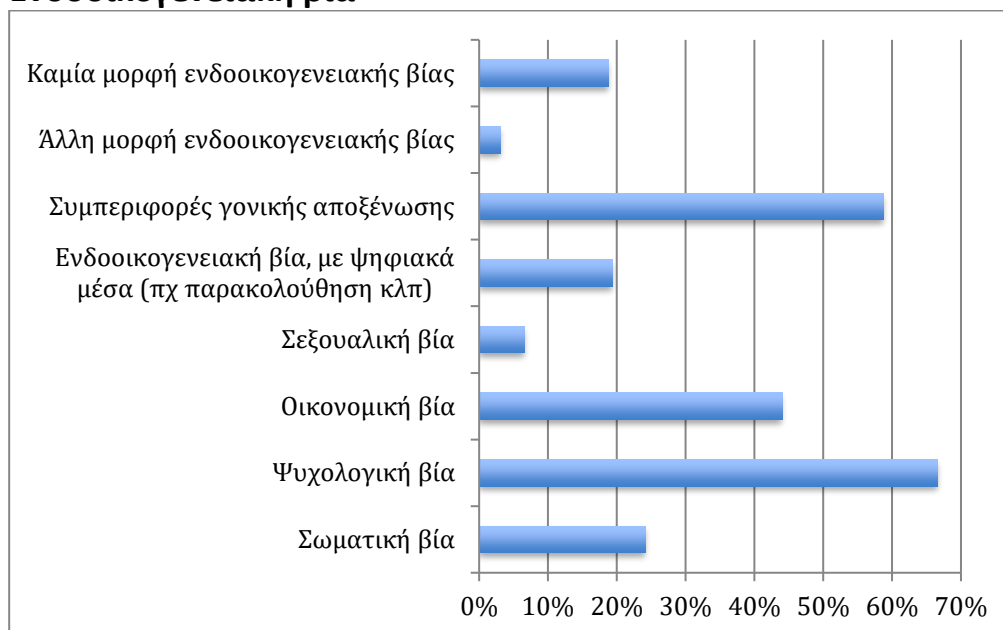
Ποιοί ήταν οι υπαίτιοι για τις ανωτέρω διακρίσεις;

Οι συμμετέχοντες θεωρούν ως υπαίτιο των διακρίσεων στη συντριπτική του πλειοψηφία (75%) τον έτερο γονέα, αλλά και συγγενικά άτομα του τελευταίου (42%), σχολεία (23%), αστικά δικαστήρια οικογενειακών υποθέσεων (44%), και δικηγόρους (29%). Οι απαντήσεις αυτές θέτουν πολλαπλά ερωτήματα αναφορικά με τη λειτουργία της δικαιοσύνης σε σχέση με θέματα οικογενειακού δικαίου, την άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος, αλλά και την προάσπιση των δικαιωμάτων του πατέρα και των παιδιών έναντι της μητέρας, ιδίως μετά από ένα χωρισμό. Επίσης, θέτει ζητήματα λειτουργίας των

σχολείων, παρά την ύπαρξη της σχετικής εγκυκλίου του Υπουργείου Παιδείας προς τις εκπαιδευτικές μονάδες αναφορικά με τα ζητήματα των παιδιών χωρισμένων γονέων¹.

Ενδοοικογενειακή βία

Η πλειοψηφία των πατέρων δήλωσε ότι είχε βιώσει τουλάχιστον μία μορφή ενδοοικογενειακής βίας (81,2%), συνθηθέστατα ψυχολογική βία (66,6%), οικονομική βία αναφορικά με τα οικονομικά των παιδιών (44%) και συμπεριφορές γονικής αποξένωσης, με τις οποίες ο ένας γονέας προσπαθεί αναίτια να βλάψει ή να τερματίσει τη σχέση του ετέρου – στοχοποιημένου - γονέα με το παιδί (58,7%). Η τελευταία έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχική και σωματική ευεξία τόσο των εμπλεκόμενων παιδιών όσο και του στοχοποιημένου γονέα. Πχ το 3,2% των εμπλεκόμενων παιδιών σε συμπεριφορές γονικής αποξένωσης έχει αυτοκτονικές σκέψεις, σύμφωνα με ελληνική έρευνα². Τα αποτελέσματα αυτά αναπαράγουν ευρήματα προηγούμενων μελετών: μιας ευρωπαϊκής μελέτης με θυματοποίηση ανδρών από την Αθήνα σε ποσοστό 71,8% αναφορικά με ψυχολογική βία και 31,2% αναφορικά με σωματική βία (Costa D, et al. Intimate partner violence: a study in men and women from six European countries In J Public Health 2015 May;60(4):467-78)³ και μιας ελληνικής μελέτης με θυματοποίηση ανδρών σε ποσοστό 89,3% μεταξύ παντρεμένων και 93% μεταξύ διαζευγμένων αναφορικά με ψυχολογική βία και σε ποσοστό 34,7% μεταξύ παντρεμένων και 37,6% μεταξύ διαζευγμένων αναφορικά με σωματική βία⁴.

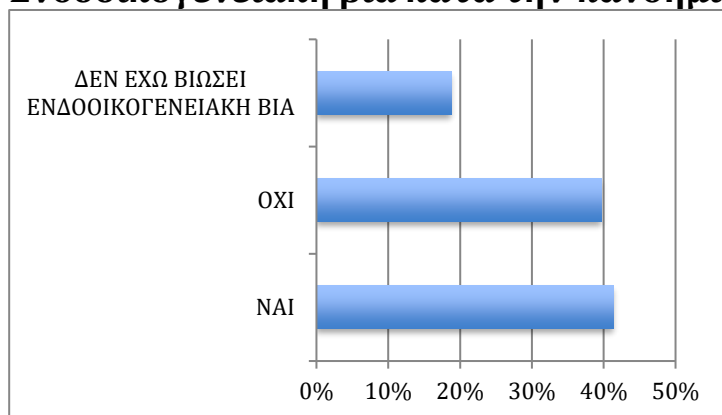
1. https://edu.klimaka.gr/nomothesia/dioikhtika/1004-dikaiwmata-mathhtwn-chorismenwn-diastash-gonewn?fbclid=IwAR3EldpfFTAarToTN6joltfMOryYDANdvG2PEvp0S5FfXY85A_-hgL-0Gy8

2. <https://www.energoimpampades.gr/ereyna-meleti-gonikis-apoxenosis/>

3. https://www.researchgate.net/publication/272518443_Intimate_partner_violence_a_study_in_men_and_women_from_six_European_countries

4. <https://www.iatronet.gr/eidiseis-nea/epistimi-zwi/news/4719/kakopoiisi-andrwn-symvainei-kai-sti-xwra-mas.html>

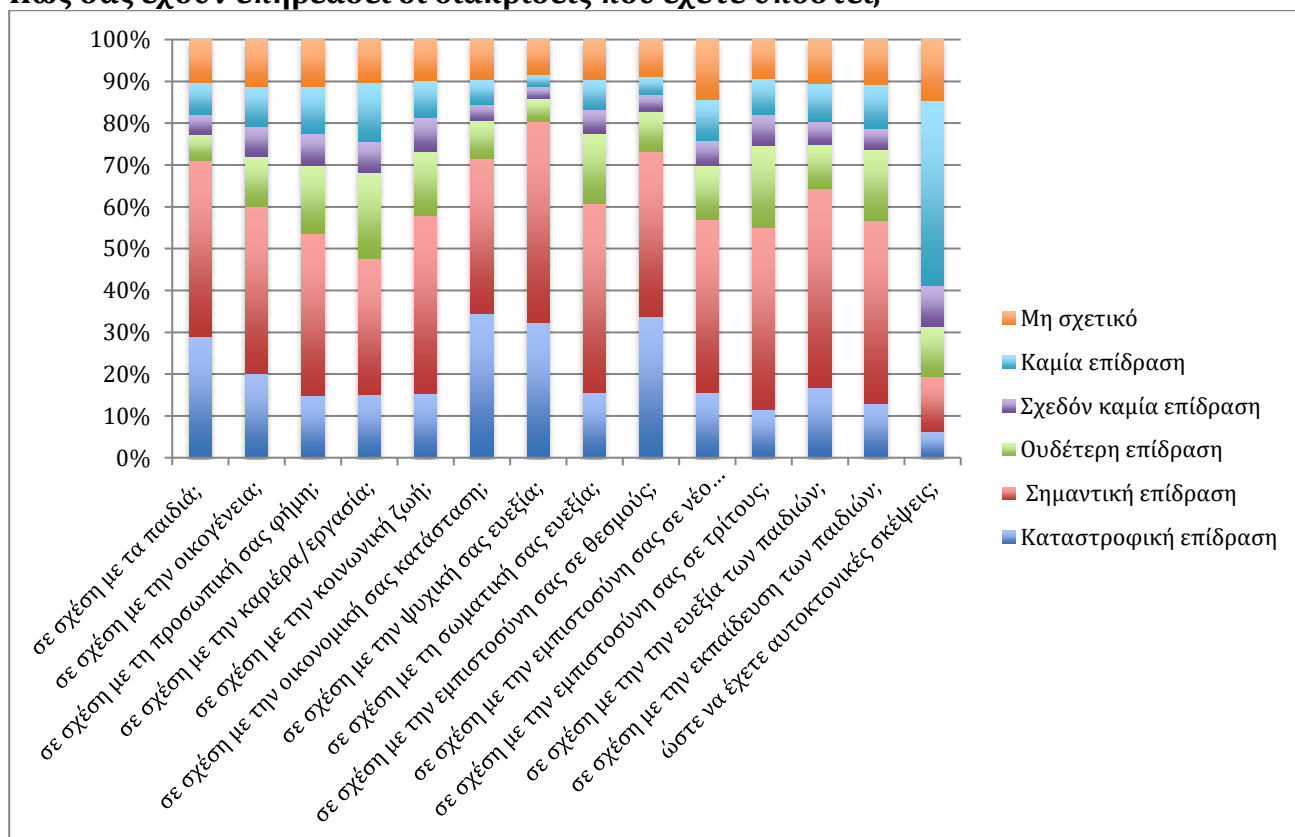
Ενδοοικογενειακή βία κατά την πανδημία του κορονοϊού

Το 41,4% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι τα φαινόμενα ενδοοικογενειακής βίας, συμπεριλαμβανομένων των συμπεριφορών γονικής αποξένωσης, έχουν ενταθεί την περίοδο του κορονοϊού.

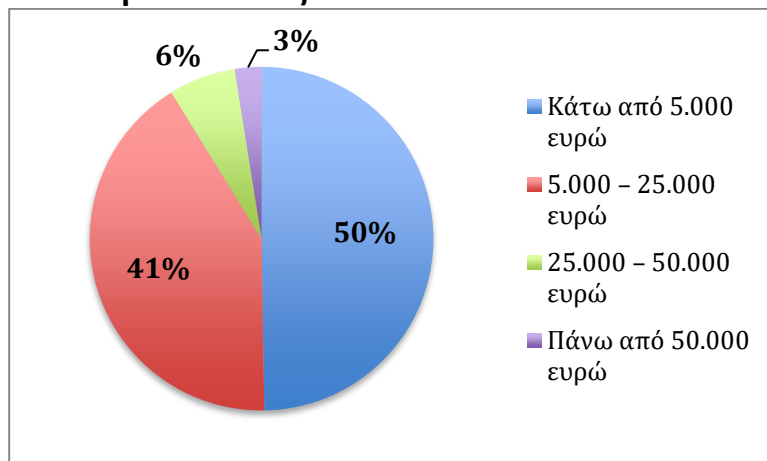
Επιπτώσεις και οικονομικό κόστος

Πώς σας έχουν επηρεάσει οι διακρίσεις που έχετε υποστεί,

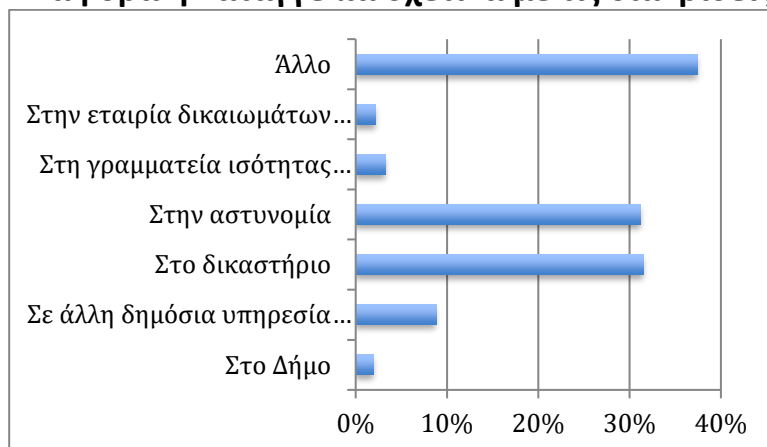
Οι επιπτώσεις των διακρίσεων με βάση το φύλο είχαν καταστροφική ή πολύ σημαντική επίδραση στις σχέσεις των παρών με τα παιδιά τους αλλά και σε μια σειρά από παράγοντες όπως η ευεξία και η εκπαίδευση των παιδιών, καθώς και η ψυχική και σωματική υγεία των ίδιων. Αυτοκτονικές σκέψεις λόγω των διακρίσεων έχει σε σημαντικό βαθμό το 19,4% των πατέρων.

Οικονομικό κόστος

Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες δήλωσαν ότι είχαν έξοδα κάτω από 5.000 ευρώ ή μέχρι 25.000 ευρώ. Ωστόσο, αυτό δεν περιλαμβάνει τα κόστη για την κοινωνία και την Πολιτεία που πιθανότατα είναι πολύ υψηλότερα.

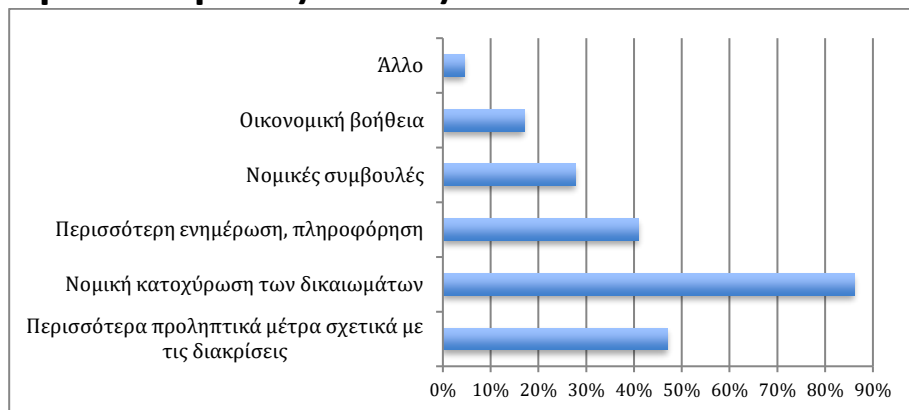
Αναφορά ή καταγγελία σχετικά με τις διακρίσεις

Η συντριπτική πλειοψηφία των πατέρων (83%) έχει απευθυνθεί σε κάποιον φορέα σχετικά με τις διακρίσεις που έχει υποστεί, κυρίως στα δικαστήρια και την αστυνομία, γεγονός που δείχνει την έλλειψη δραστηριοποίησης άλλων φορέων της Πολιτείας για την αντιμετώπιση των διακρίσεων αυτών. Χαρακτηριστικά μόνο το 3,3% είχε απευθυνθεί στη γραμματεία ισότητας.

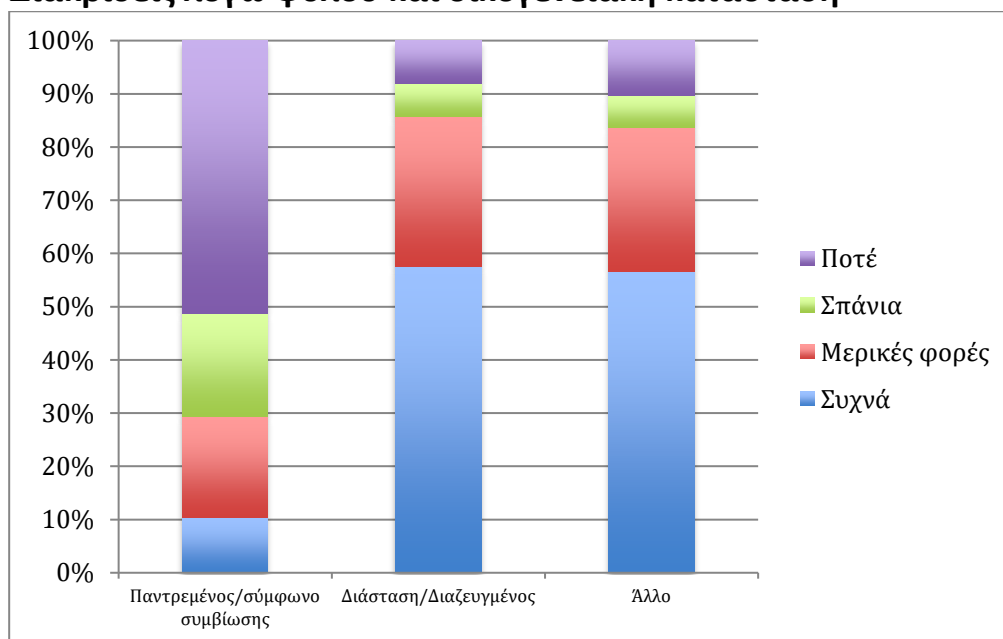
Προτεινόμενες λύσεις

Οι συμμετέχοντες στην συντριπτική τους πλειοψηφία θεωρούν ότι χρειάζεται καλύτερη νομική κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους (86%) γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη νομοθέτησης αλλά και ενίσχυσης των θεσμών παρακολούθησης εφαρμογής της νομοθεσίας και πρόληψης των διακρίσεων, τόσο πρωτογενώς όσο και δευτερογενώς.

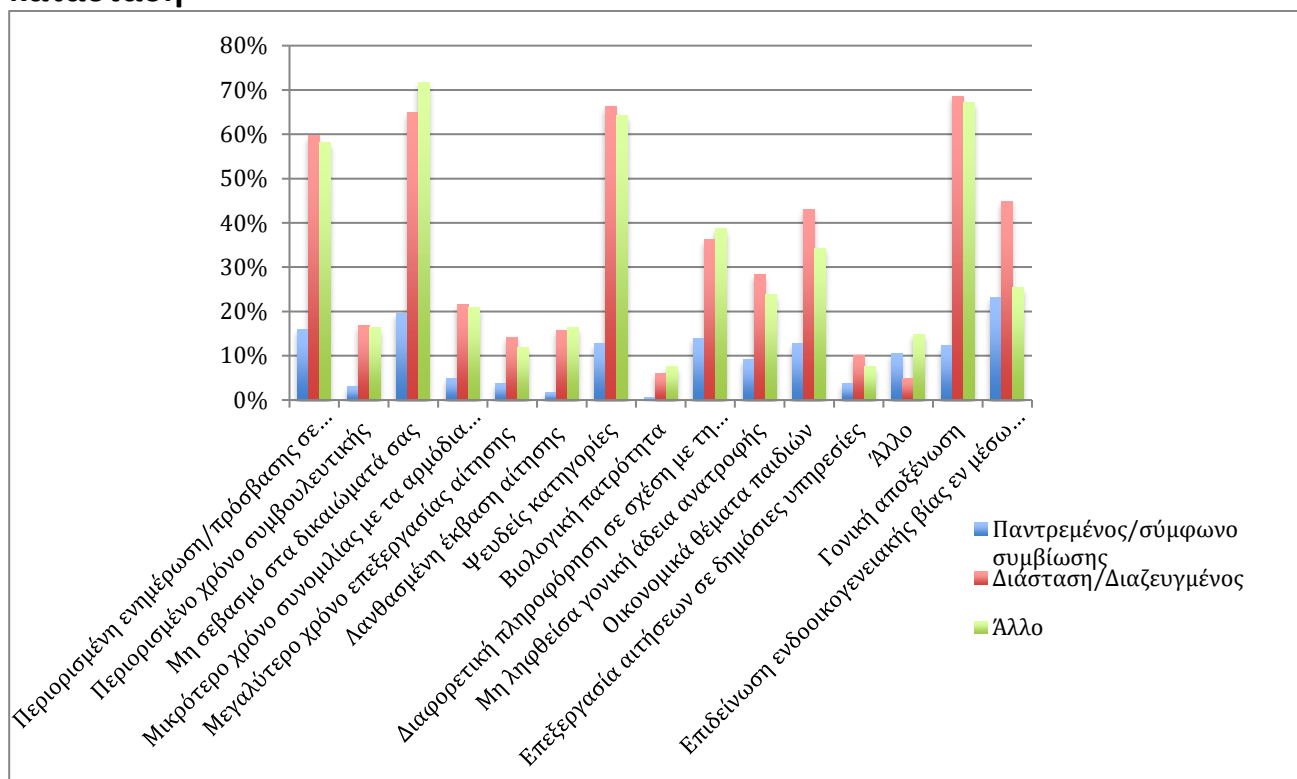
Συγκρίσεις

Διακρίσεις λόγω φύλου και οικογενειακή κατάσταση

Παρότι οι διακρίσεις κατά της πατρότητας και των παιδιών Οι συμμετέχοντες που δεν ήταν παντρεμένοι ή σε σύμφωνο συμβίωσης δήλωσαν ότι βίωναν διακρίσεις λόγω φύλου αναφορικά με την πατρότητα συχνότερα από όσους ήταν παντρεμένοι ή σε σύμφωνο συμβίωσης με τη μητέρα των παιδιών. Υπάρχουν, δηλαδή ενδείξεις ότι οι πατέρες αντιλαμβάνονται την ύπαρξη των διακρίσεων αναφορικά με την πατρότητα και τα παιδιά μετά από ένα χωρισμό.

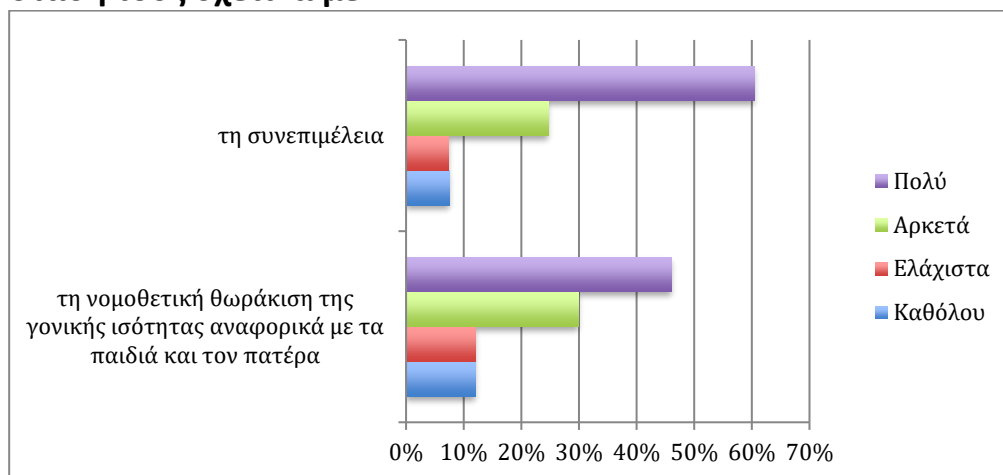
Είδη διάκρισης και γονική αποξένωση σε σχέση με την οικογενειακή κατάσταση

Όλες οι αναφερόμενες μορφές διάκρισης σχετικά με την πατρότητα καθώς και οι συμπεριφορές γονικής αποξένωσης είναι πολύ συχνότερες εφόσον ο πατέρας δεν ζει μαζί με τη μητέρα των παιδιών, γεγονός που καταδεικνύει την ανάγκη νομοθετικής, μεταξύ άλλων, θωράκισης της πατρότητας, ιδίως εφόσον οι γονείς δεν είναι παντρεμένοι ή σε σύμφωνο συμβίωσης.

Κοινή ανατροφή – επιμέλεια

Το αν θα ψηφίζατε ένα κόμμα ή έναν πολιτικό, θα επηρεάζονταν από τη στάση τους σχετικά με:

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων θα λάμβανε πολύ ή αρκετά υπόψη την ενδεχόμενη αδιαφορία κομμάτων ή πολιτικών για νομοθετική θωράκιση της γονικής ισότητας αναφορικά με τα παιδιά και τον πατέρα (76,1%) και για τη συνεπιμέλεια (85,2%), δηλαδή τα να είναι οι γονείς νομικά ίσοι απέναντι στα παιδιά τους μετά από ένα διαζύγιο και να περνούν ίσο χρόνο με αυτά. Το ποσοστό αυτό των συμμετεχόντων υπέρ της συνεπιμέλειας αναπαράγει παλαιότερη έρευνα του πανεπιστημίου Αιγαίου σύμφωνα με την οποία το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 86%¹ και πρόσφατη δημοσκόπηση που έγινε για λογαριασμό των «Ενεργών Μπαμπάδων, για τα δικαιώματα του παιδιού» ΑΜΚΕ δείχνοντας αποδοχή της συνεπιμέλειας στο 89% των πολιτών². Το 99% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι έχει θετική ή πολύ θετική στάση για τη συνεπιμέλεια.

1. https://www.ucy.ac.cy/unesco/documents/UNESCOConference2014/BOOK_ConferenceProceedings2015_FinalCHECKEDwithAppendixp.240-247.pdf (2015, σελ. 173-199)

2. https://www.energoimpampades.gr/wp-content/uploads/2020/10/Results_Pie.pdf

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Γνωμοδότηση της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρίας προς τη Νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου, 2020

<https://elpse.com/wp-content/uploads/2020/07/ELPSE-KEIMENO-GIA-TH-SYNEPIMELEIA.pdf>

Γνωμοδότηση του Συλλόγου Ελλήνων Ψυχολόγων προς τη Νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου, 2020

<<https://www.energoimpampades.gr/seps/>>

Γνωμοδότηση του Συλλόγου Ελλήνων Κοινωνιολόγων προς τη Νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου, 2020

<https://www.energoimpampades.gr/sylogos-ellinon-koinoniologon-synepimeleia-teknon/>

Έρευνα γονικής ισότητας στη Δανία, Foreningen Far, 2020

<https://files.builder.nu/66/5b/665b7aba-8d52-4bcb-a314-2ce7107429fe.pdf>

Bantekas I. Discrimination against Fathers in Greek Child Custody Proceedings: Failing the Child's Best Interests. The International Journal of Children s Rights 24(2):330-357(μετάφραση στα ελληνικά:

<https://www.energoimpampades.gr/diakriseis-kata-ton-pateron>

Έρευνα συμπεριφορών γονικής αποξένωσης και ψευδών κατηγοριών, “Ενεργοί Μπαμπάδες για τα δικαιώματα του παιδιού” ΑΜΚΕ, 2020

<https://www.energoimpampades.gr/ereyna-meleti-gonikis-apoxenosis/>

Harman, J. J., Kruk, E., Hines D.A. (2018) Parental alienating behaviors: An unacknowledged form of family violence. *Psychological Bulletin* 144 (12): 1275-1299
Μια επισκόπηση της επιστημονικής βιβλιογραφίας σχετικά με τη γονική αποξένωση

Δημοσκόπηση της εταιρίας Focus Bari για λογαριασμό των “Ενεργών Μπαμπάδων, για τα δικαιώματα των παιδιών” ΑΜΚΕ αναφορικά με τη στάση των ψηφοφόρων σχετικά με τη συνεπιμέλεια, 2020

<https://www.energoimpampades.gr/deltio-tyπου>